

БУЛЬБА

У павялічэнне Беларускай ССР на Усеа-
сый сельскагаспадарчай выстаўцы ёсць
дзюбы буйнага, чыстага, янкі
каліеўскага ўсёгаўнае захаленне.
Тут прадстаўлена бульба калгасе «Большы
яго», Бягунскага сельсавета, Барысаў-
скага раёна. Калгаснікі не абіраюць на вы-
стаўку лепшыя клубні, бо ўвесь іх ура-
док можна апрацаваць на выстаўку — і
дзюбы захаліцца.

У гэтым годзе ў калгасе з кожнага
стара знялі на 252 цэнтнеры бульбы.
Т кожны бригадзір, звыяны, кожны
гаспадар — вопытны бульбавод. У калгасе
рэзана і апрацавана многа новых сар-
тэў бульбы.

Любіць агароднік Матвей Карпавіч
орган (папер старшыня калгаса, уза-
раджаны медалью «За трудовое отли-
чье») пачаў вопыты па вырошчванню
лепшых у 1930 г. Неяк у былой стараба-
скаўскай сельскагаспадарчай школе ён
стаў некалькі клубняў сартавой буль-
бы. На працягу некалькіх год ён выро-
сцаваў яе і паліпшаў сортнасць.

Матвей Карпавіч не трымаў свае вопы-
ты ў скарпе. Ён раз'ясняў і на практы-
кавазваў калгаснікам, што трэба зра-
біць для таго, каб атрымаць высокі ўра-
док. Аднойчы на агучным сходзе ён
ёс прапанаваў арганізаваць спецыяльнае
дзяляне звыяно. Гэта ініцыятыва была
дапушчана адобрана.

— Дакім 2.000 пудоў бульбы з гек-
тара — заявіў на сходзе тав. Шэршань.
— Глязі, Матвей! — лапіраўкалі
рыкі. — Ці не высока хваціў? — сар-
буждзе сорамна.

— Не сарвуся, — упэўнена заявіў во-
ты.

Неўзабаве звыяно, у якое ўвайшлі М. К.
Аршань, М. І. Шэршань, С. Качан, А.
Беня, А. Пратапоўіч, Х. С. Дайнека.
А. Дайнека і Д. Качан, пачалі рыхта-
цца да сядзібы. Збіраў мясцовыя
наасці, вывозіў на поле гной і тоф
дзельніцы з цікавасцю сачыў за работай
на.

Уся глеба над бульбу была ўзарана па
бывае. Перабаранаваўшы яе, звыяно ўсе-
некалькі тон торфу, перамапаната з
лем і фекаліям, фарфарытную муку,
ячынчу селітру. Ворыва правялі на гле-
бу да 25 сантыметраў. Наста ўзвалі
рассяялі ячыха па 3 цэнтнеры супер-
фосфата на гектар, а затым пачалі па-
ску і заделку бульбы. За падрыхтоўкай
бульбы, правільным уліпеннем угнетанай
і сядкай бульбы сачыў за асаблівай ува-
гай.

Восенню звыяно Матвей Карпавіч
Ашань зняў бульбу ўраджай — да 400
цэнтнераў з гектара. Гэта было ў 1935
дзе.

У 1937 годзе знятага вопытніка за-
дасці ў Маскву, у Нарказем ССР. Ад-
ён ён пашаў на пасаджанне Акадэміі
вук, дзе абмяркоўвалася пытанне аб
прошчанні высокіх ураджаў бульбы.

З Масквы Матвей Карпавіч прывёз тры
сарты бульбы. Некалькі дзесяткі
клубняў сарту «Лорх» і адзін клубень
сарту «Лорх» і адзін клубень сарту
«Лорх» прывёз 90 з лішнім пудоў.
Выкладна такія ж «зудатыя» далі і
два сарты — «Юбель» і «99-84».

Гэтыя тры сарты і сарты «Ранняя ро-
» і «Вольгана» звыяваюцца зараз у
класе ў масавым парадку. З многіх сар-
тэў, аправаваных на калгасных палях,

яны аказаліся лепшымі і найбольш па-
ходзячымі.

Калгаснікі многа напавалі для таго
каб атрымаць высокі, устойлівы ўра-
док. З кожным годам калгаснікі ўносяць
якое-небудзь новае, правараеае вопытам
і працягваюць на дзяляцы і вы-
рошчванню бульбы. У гэтым годзе пры
завяршэнні ўгнаенняў усё за паракон-
ным планам унеслі агучкі без крылляў.
са спецыяльнай ласкай для разрыхлення
падглебавага пласта. Такім чынам фак-
тычная глыбіня ворыва дасягнула 25—
30 сантыметраў.

Перад пасадкай праводзіцца свайго
роду аравізацыя бульбы. Бульбу вымаюць з
буртоў і распынаюць на таку. Яна пра-
вараеаца, і пад уплывам сонечных
прамянёў і вільгаці многі клубні пра-
растаюць.

Каб роўнамерна рассядзіць бульбу, калгас-
нікі прымяняюць маркер. Адрэдаецца
паміж радамі роўна 75 х 40 сантыметраў.
У мінулым годзе пасадкі бульбы
галебу заделвалі граблямі. На гэта па-
рававалася многа работай сілы. Сялета
звыяныя Сцяпан Качан прапанаваў новы
метад. Ён да звычайнай бараны «зі-заг»
прымацаваў уперадзе паміж зуб'ямі то-
ску драўляную планку. Планка засы-
па бульбу зямлёй, а зубі бараны — рас-
рываюць глебу.

Зымы калгаснікі рыхтуюць угнаенне.
На палі вывозіцца торф, гной, фекаліі.
Усё гэта складзецца ў вількія штабелі.
Спачатку кладзецца пласт торфу выш-
кай прыкладна ў 50—70 сантыметраў.
затым ідзе метравы пласт гною і зноў
75—80 сантыметраў торфу. Усё гэта за-
ліваецца фекаліям. Вясюю гэта маса
перамапаната і пасля баранавацца аб-
ліва раскладзецца па полю. На кожны
гектар пад бульбу калгаснікі ўносяць
50—60 тон каміста, 3—4 цэнтнеры
фасфарытнай мукі і 2—3 цэнтнеры су-
перфосфата.

Кожнаму, хто прыязджае ў калгас
«Большы яго», ёсць што паглядзець і ча-
му навучыцца.

Калгаснае паселішча будзецца. Бялі
сасновага бору заканчваецца будаўніцтва
прыгожага калгаснага клуба. У гэтым-жа
будынку размесціцца хата-чытальня,
хата-лабараторыя, канцылярый калгаса.
Многія калгаснікі пабудавалі прасторныя,
светлыя жылыя дамы. Вечарам у кожным
калгасным доме і на ўсіх вытворчых
будынках ярка гараць электрычныя лампачкі.
Калгаснае электрастанцыя дае энергію
млыну, крупуарушні, сукнавалі, леса-
дзельніцы. Матэрыял таксама прапавала на
электраэнергію. У калгасе пасаджана 5
гектараў саду. На скаротных дварах пра-
ведзены вадаправод, наладжана аўта-
паепне. У бліжэйшым гоце вадаправод
будзе праведзены і кожны калгасны дом.
Высокі ўраджай бульбы прыносяць
калгаснікам вялікі даход. Бульба ста-
лоўца асноўнай сельскагаспадарчай куль-
турой. У калгасе — вырастлі сапраўдныя
майстры высокіх ураджаў — М. Шэршань,
С. Качан, Е. Дайнека і іншыя.

Захаванне правільнага севабароту і
прамяненне павольна атраціць дазва-
ляюць штогод атрымаваць высокі ўра-
джай бульбы. У 1941 годзе калгас у тра-
ці раз будзе ўдзельнічаць у Усеа-
сый сельскагаспадарчай выстаўцы.

М. ПАУЛОЧЭННАУ.

Комсомольцы-студенты Гомельскага аэра-
дасягальнага сельскагаспадарчага машынабудавальнага
факультэта ўдзельнічаюць у перапрацоўцы са-
цыялістычнага сямбаравага аэра-
дасягальнага машыны, выпускаемай Гомельскай машына-
будавальнай фабрыкай. У перапрацоўцы машыны ўдзельнічаюць
студенты Гомельскага аэрадасягальнага сельскагаспадарчага
факультэта: І. С. Аляхавіч, Р. С. Рэзна, Р. Г. Драбавіч, А. Н. Прымак, Н. Ф. Юшкевіч.
Фота В. Дзякіна.

ЗЛАЧЫННАЯ ТРАТА ПРАЦАДЗЭН

МСПІСЛАУЛЬ. Многія калгасы раёна з
вялікім спахвеннем праводзяць сельска-
гаспадарчыя работы. Заігнаецца падзе-
ць звыяно, уборна бульбы і сена другога
ўносу.

— Рабочай сілы малавата, — апраўд-
вацца загадчык райземдэла тав. Ані-
пенка.

Зусім аб другім гавораць факты.
У большасці калгасў раёна прамерна
раздзуты штаты ўпраўлення і абслуго-
вачыя апарата. Асабліва гэта назіраецца
ў такіх звыяных аддзелах калгасў. Возь-
мем калгас «20-годдзе Кастрычніка».
Янаўскага сельсавета. У калгасе апра-
вацца закончыцца ўборка сена першае ўносу. Да
падняцця ўборка зусім не прыступілі. З
агульнай плошчы пасаев бульбы ў 16
гектараў уборна толькі 3.

Старшыня сельсавета тав. Пруднікі і
старшыня праўлення калгаса тав. Новік
абмянююць такое ставовішча педонахам
рабочай сілы. На справе ж прычына ў
тым, што значная частка працадзэнаў
мужчын не шымае ніякага ўдзелу ў
палых работах.

Возьмем дзель 14 кастрычніка. На ко-
пцы бульбы прапавала 17 жанчын. У іх
рабоне паглядзець частны працот; не
было каму аўносіць выкапанаў бульбу.

У калгасе 22 працадзэнаў мужчын-
ца, а на палых работы з дня ў дзень
выходзіць 3—4. Дзе ж астатнія? Стар-
шыня калгаса тав. Новік тлумачыць:
— Вартаўнікоў 7, ваноўцаў 3, учо-
чых аправацца, каадаўнічых, рахункавод, за-
гадчык МТФ... а ўсёго 17 чалавек.

Такім чынам з 22 працадзэнаў муж-
чын 17 не прымаюць перапрадзана ўдзелу
ў палых работах. Многія з іх не толькі
слаба загружаны, але і цалымі дзямі
бездзейнічаюць.

У калгасе 30 гаспадарак, адна тэ-
лыводная бригада. Можна абыйсціся ад-

ным-двума вартаўнікамі, а тут іх сем.
Рахункавод, мачычкі ішоўнаў наўраўне,
можна весці ўчот на палых, але ў калгасе
ўчотчыкам ставіць другога працадзэна
мужчыну.

У МТФ ёсць толькі 10 гадоў буйнай
рагатай жывёлы. Між тым, аправацца па-
глядчымы лічбы аправацца і загадчык МТФ,
якому паліваецца 45 працадзэнаў у мес-
це.

Зусім аправацца, чама па ўтрыманне кі-
руночага і абслуговачага персанажа ў
калгасе выдаткаваць 41 прапонт агуль-
най колькасці затраваўна з пачатку года
працадзэнаў.

Наўсмясена ў калгасе раёна ўведзены
пасадкі, без якіх можна лёгка абыйсціся.
У калгасе «VI з'езд Саветаў», Янаўскага
сельсавета, ёсць палывод, 2 учоўніцы,
2 фуражыры. А ў калгасе «X з'езд Саве-
таў», Душынскага сельсавета, уведзена
зусім новая пасадка — кантрабёр, у аба-
васці якога ўвахоўваць «прыступіцца ў
кладавой пры выдчы зярна». І за гэта
«кантрабёр» паліваецца 1,5 гектараў ў
дзень. На тры прапалі за вечар налі-
вацца гарманісты ў калгасе імені Карла
Лібкехта, Татарчынскага сельсавета.
Тут моладзь часта спраўдзае веларышкі.

Такая пілька не варта практыка раз-
базараваць працадзэнаў прывызоў да таго,
што людзі, не заняты ў калгаснай вы-
творчасці, атрымаваюць значна больш,
чым стаханавіцкі калгаснікі. Так і атры-
мацца ў калгасе імені Карла Лібкехта.
Янаўскага сельсавета, які ахоўвае 5 гек-
тараў калгаснага лесу, налівацца з пачатку
года 450 працадзэнаў, а лепшы стаханавод
калгаса О. Ермакоў мае ўсёго 357 пра-
цадзэнаў.

Прамернае раздучанне штатаў пры-
водзіць да штучнага памяншэння колькасці
рабочай сілы ў калгасе. Аднак ніхто ў
рабоне не клопоціцца аб тым, каб своеча-
сва выправіць дапушчаны памылкі.

П. ПАТАПЕЯКА.

АПРАЦОўКА ТЭХНІЧНЫХ КУЛЬТУР ЗРЫВАЕЦА

МАЗЫР. (Нар. «Звезды»). Па Бра-
гінскаму раёну заканчваецца падзе-
ць са спеціяльнай ільнотрасты. Пера-
радавыя калгасы прыступілі да апра-
цоўкі яе і здымае дзяржаве. Сельгасарх
«Буднічы» сацыялізма». Малыжанскага
сельсавета, закончыла падзе-ць са спе-
ціяльнай і пасяхова яе аправацца.
Калгас ужо аправацца на дзяржаўны пункт
359 кілаграмаў высокамуравага іль-
новалака, выкапанаў план на 102 проц.
Арганізавана канча аправацца тэхні-
чных культур калгас «Палюцікі», Салі-
скага сельсавета. Тут на ільнотрасты
пункце штодзённа працуе 25 жанчын.
Большасць з іх перавыконвае дзёныя
нормы выпрацоўкі. Калгас ужо аправацца
дзяржаве 500 кілаграмаў палы. 90 кілагра-
маў палы здымае дзяржаве калгас «Іжні
Дняпровец», Малыжанскага сельсавета.
Але так абстаіць справа толькі ў аба-
ных калгасе. У цэлым у раёне план

здымае палы выкапанаў на 6 проц., а
ільновалака і таго менш.

У сельгасарх імені Вараныхлава,
Астражыцкага сельсавета, не аправацца
ні адзін кілаграм ільнотрасты. Падатая
са спеціяльнай ільнотрасты звыяна пад на-
ле. Ільнотрасты пункт не падрыхта-
ван, нехапае цэпіні і трапа, бригады не
створаны.

— Пакуль не ўбаром бульбу на абагу-
леным масіве і на прысаўдзёных участ-
ках, — гавораць старшыня калгаса тав.
Буйнічэ — да апрацоўкі тэхнічных куль-
тур прыступіць не будзем. Ільнотрасты
не бульба, яна марозу не баіцца.

Не прыступілі да апрацоўкі тэхнічных
культур і калгасы Глухавіцкага сельсавета.

Усё гэта стварае пагрозу зрыву свое-
часовай апрацоўкі і здымае тэхнічных
культур дзяржаве.

В. БАСАН.

БОЛЬШ УВАГІ КОК-САГЫЗУ!

ЖЛОБІН. Кок-сагыз — вельмі патрэб-
ная дзяржаве культура. Практыка пера-
дчы калгасу паказала, што гэта культура
ўраджаістая і даходная. Напрыклад,
Малыжанскага сельсавета, Майскага сель-
савета, маюць плантацыю плошчай ў 2
гектары, у мінулым годзе атрымае больш
2 тне. рублёў даходу. Сялета з 5 гек-
тараў сабрапа на 17 кілаграмаў насення і
30 цэнтнераў сярх карнішў кожна-
га з кожнага гектара.

Некаторыя калгасы раёна недастаткова
дзяржаўна гату каштоўнаў культуру ў вы-
рошчэнне. З зымы калгасу, які павінен

восенню сець кок-сагыз, толькі два па-
рыхтавалі глебу. Калгас «Зара», Бабоў-
скага сельсавета, угноў і ўзарваў 5 гек-
тараў; падрыхтавапа глебу ў калгасе
«16-годдзе РСЧА», Шэршанскага сельсавета.

Старшыня калгаса «III Інтэрнацыянал»
тав. Гарашоў аказвае гату работу на-
паследка. «Калі будучы закончыцца ўсе
іншыя сельскагаспадарчыя работы».

Трэба сказаць, што райземдэла не
клопоціцца аб унярэнні наўчучакоў ў
калгасную вытворчасць.

Г. КАЗЛОУ.

БОЛЬШ УВАГІ КОК-САГЫЗУ!

Восенню сець кок-сагыз, толькі два па-
рыхтавалі глебу. Калгас «Зара», Бабоў-
скага сельсавета, угноў і ўзарваў 5 гек-
тараў; падрыхтавапа глебу ў калгасе
«16-годдзе РСЧА», Шэршанскага сельсавета.

Старшыня калгаса «III Інтэрнацыянал»
тав. Гарашоў аказвае гату работу на-
паследка. «Калі будучы закончыцца ўсе
іншыя сельскагаспадарчыя работы».

Трэба сказаць, што райземдэла не
клопоціцца аб унярэнні наўчучакоў ў
калгасную вытворчасць.

Г. КАЗЛОУ.

Няўхільна праводзіць у жыццё Сталінскую Канстытуцыю

Выбраныя дзевяць месяцаў назад мясцо-
выя саветы БССР дабіліся значных поспех-
ў. Але побач з гэтым у практыцы іх
аб'ёме ёсць шэраг істотных неадпавя-
наў. Асобныя выканаўчыя камітэты мясцо-
вых саветаў дапускаюць наўрэнні Кан-
стытуцыі ССР і БССР. Сесіі-ж мясцовых
саветаў не ўказваюць на гэта свайм вы-
казам і распарадкаваннем.

Порт за ўсё спыніцца на пытанні аб
звыяненні сесій мясцовых саветаў.

Паводле артыкула 59 Канстытуцыі
ССР сесіі аб'яднаных Саветаў дэпутатаў
раёнаўных складоўна не раздзель чатырох
за ў год, а сесіі раёнаўных саветаў —
па адзёй пасіі раз у год. Паводле артыку-
ла 60 сесіі гарадскіх, пасялковых і сель-
скаў Саветаў дэпутатаў прапоўных скла-
даўна не раздзель аднаго разу ў месці.

Аднак выканаўчы камітэт Мінскага
раёнскага Савета дэпутатаў прапоўных
аправацца месцаў работы скаікаў толькі
атрымае сесіі замест васымі.

Выканаўчы камітэт Чырвонаслаба-
скага і Мясцаўскага раённых саветаў за
звыяненне піль месцаў свайб работы скла-
лі толькі па адной сесіі. Нерэгулярна
каікае сесіі і выканаўчы камітэт Магі-
лёўскага гарадскога савета.

Гэта назіраецца і ў многіх сельскіх
саветах БССР. Напрыклад, выканаўчы
камітэт Барысаўскага і Селіскага сель-
скаў саветаў, Барысаўскага раёна, на пра-
цягу першых піль месцаў гэтага года
каікалі толькі па тзве сесіі, а выканаўчы
камітэт Сароўскага сельсавета, Слуц-
кага раёна, за гэты ж час — толькі адну
сесію сельскага савета.

Агульнавядома, што пасаджэнні сесій
савета выдзю ёго старшыня, выбраны на
звыяненне чы дзельніцы савета. Між тым,
звыяніцца такія старшыні выканаўчых ка-

мітэтаў раённых і гарадскіх саветаў, якія
самі праводзяць пасаджэнні сесій, чым на-
рушаюць артыкул 61 Канстытуцыі БССР.

Воснь прыклад. Старшыня выканаўчага
камітэта Шухавіцкага раёнскага Савета
дэпутатаў прапоўных тав. Вістунюў і скар-
татар тав. Абрамовіч самі адрывлі сесію са-
вета і праводзілі яе пасаджэнні. Старшы-
ня-ж і скартатар сесіі раёнскага не выбра-
ны ў Гавінскім сельскім савесе, Бары-
саўскага раёна, у Дзяржынскім сельскім
савесе. Любавіцкага раёна, кожны раз па
час пасаджэнняў сесій выбіраўся старшы-
ня і скартатар, у той час як і павінен
былі праводзіць выбраныя ішча на пер-
шай сесіі старшыня і скартатар сельскага
савета.

У рабоне выканаўчага камітэта савета
ўзнікае многа важных пытанняў з жыцця
данай абласці, раёна, горада, пасёлка,
сельскага савета. Таму рэгулярнае склі-
канне сесій — важнейшая функцыя вы-
канаўчага органа. Кожны выканаўчы ка-
мітэт павінен прапавіць больш ініцыяты-
вы, своечасова падрыхтаваць пасухішае
пытанне да чарговай сесіі. Толькі пры
гэтай умове мы выкамаем патрабаваанне
Канстытуцыі — рэгулярна скаікае сесіі
мясцовых Саветаў.

Ёсць вымакці янаравільнага назначэння
кіраўнікоў выканаўчых органаў.

Старшыні і скартатары выканаўчых ка-
мітэтаў павінен выбірацца на сесіях са-
ветаў, і толькі з ліку дэпутатаў данага са-
вета. На гэта ўказвае артыкул 57 Кан-
стытуцыі БССР. Між тым ёсць раз выка-
паў, калі кіраўнікі выканаўчых органаў
не з'яўляюцца дэпутатамі або з'яўляюцца
дэпутатамі не данага савета, у якім яны
працуюць.

У Магілёўскай абласці чатыры старшы-
ні і 29 скартатароў сельскіх саветаў не
з'яўляюцца дэпутатамі тых саветаў, у якіх

наўчых камітэтаў часта праводзяць пры
яшоўным саставе, і нават у прысутнасці
менш паловы членаў.

На пасаджэнні выканкома Гомельскага
абласнога савета (4 мал г.г.) прыступі-
чала ўсёго 7 членаў з 15. На пасаджэнні
выканкома Магілёўскага абласнога
савета — 19 дэпутатаў і 25 краваіка —
прыступічала 40 проц. членаў. Пасаджэн-
не выканкома Мінскага гарадскога савета
15 жніўня праводзілася ў прысутнасці
толькі 5 членаў з 21. Усе гэтыя пасад-
жэнні выканаўчых камітэтаў з'яўляюцца
па сутнасці неправамошымі.

На першых сесіях абласных, раённых,
гарадскіх, пасялковых і сельскіх Саветаў
дэпутатаў прапоўных БССР звыявалі з ліку
дэпутатаў пастаянныя камітэты на асноўных
пунктах сельскагаспадарчага і культурнага будаў-
ніцтва (бюджэты, на гандлю, мясцовай
прамысловасці, па школе і інш.). Іны за-
кляканы былі памочнікамі выканкомаў са-
ветаў ва ўсёй іх дзейнасці.

У многіх месцах пастаянныя камітэты
паўносна выконваюць свае заданні. На-
прыклад, пастаянная камітэты пры Выр-
зінскім раённым савесе Магілёўскай абласці
(старшыня П. Л. Тавкач) прывяла вялі-
кую актыўнасць у падрыхтоўцы раёнава-
га бюджэта на 1940 год, выявила новыя
крыніцы даходаў, вялікую работу, асаблі-
ва ў першыя вясновыя сідбы, прывяла
сельскагаспадарчай камітэты, кіруема
Ю. І. Рагінскім.

Пастаянныя камітэты пры Мінскім гарад-
скім Савесе дэпутатаў прапоўных паліла
многа пытанняў: аб лётным аддзельні-
цтвам, аб падрыхтоўцы па чарговай пры-
зыва ў РСЧА, аб праверцы правільнасці
скарывання дырэктарскіх фондаў на жыл-
бывае будаўніцтва і рад іншых. Узначыта
пытанні своечасова вырашаліся выканаў-
чым камітэтам.

Камітэты прыпавітаюць за свайб работы
розыных спецыялістаў, урачоў, камандіраў
вытворчасці, настаяўнікаў, стаханавіцаў.
Напрыклад, жылбыва-коммунальнай па-
стаяннай камітэты пры Мінскім гарадскім

савесе прыпавітаюць за свайб работы 34
чалавек.

Прыкладаў станочнай работы пастаян-
ных камітэты мясцовых саветаў ёсць многа
і па іншых абласцях БССР.

Побач з гэтым значная колькасць па-
стаянных камітэты, створаных пры мясцо-
вых савесах, за час свайго існавання
зрабілі вельмі мала, або зусім бездзейнічалі.

Нічога не робіць палывод-жыльгара-
доўца пастаянная камітэты пры Гавінскім
сельскім савесе, Барысаўскага раёна. Стар-
шыня камітэты Т. Дайнека безпаважна
заявіў, што ён не мае «інструкцыяў».

Выканаўчы камітэты абавязаны стварыць
свае ўмовы для пільнай работы па-
стаянных камітэты, у той-жа час яны не
могуць патрабавацца ад іх справазначнасці,
бо камітэты напаваразачны толькі мясцо-
вым саветам. Направаўна зрабіў выкапаў
камітэт Магілёўскага гарадскога савета,
калі ў пал свайб работы на П. Вар-
талав будучага года ўключыў заслужоўванне
на пасаджэнні выканаўчага камітэта спра-
ваздач некаторых пастаянных камітэты.

Выканаўчы камітэт Аршанскага гарад-
скога савета прыняў такое рашэнне: дару-
чыць пастаянна дзючай коммунальнай ка-
мітэты абслэдваць работу гарадскога лазні.
Гэты-ж выканком 23 жніўня на свайм па-
саджэнні затвердзіў... план работ абар-
онай камітэты і заслужаў справаздачу ка-
мітэты па ахове здароўя.

Гэтыя факты сведчаць аб тым, што не-
каторыя мясцовыя Саветы дэпутатаў пра-
поўных БССР не зусім зразумелі патраба-
ванні Сталінскай Канстытуцыі.

Работа мясцовых Саветаў дэпутатаў
прапоўных павінен ісці ў напрамку на-
ўхільнага ажыццяўлення Сталінскай Кан-
стытуцыі: дайсці да максымальнай піль-
наўхільнага жыцця краіны, выкапана ўка-
заніяў праварады народаў таварыства
Стаіна.

А. ПЯТРОУ.

„ВАЛЕРЫЙ ЧКАЛАУ“ (Урывак з сцэнарыя)

Трыбуны.
На адной з трыбун, пабліскавачы мел-
дзю, грандзёсны зводны аркестр.
Дыктар з мікрафонам — на фоне тры-
бун, поўных народа — аб'яўлае:
— Палітыкам паміж дзвух найвышшымі
скаранымі знішчальнікамі: пал нумарам
першым амерыканскі скарані знішчаль-
нік, пал нумарам другім савецкі скарані
знішчальнік манашлан «И-16»... Увага, са-
малётны рыхтоўшча да старту.
Пале аэрадрома.
У стрыманым узбуджэнні Егор забіраецца
ў кабінку самалёта № 1... І, данамасяючы
секунданта на рынге, дае парадку на дарогу
малады бортмеханік:
— Толькі сам не здай, Егор, а машына-
ка ў іх... Я даведваю... Камісій брава-
ванае, не машэтрава... Трыбюны по-
зірк у бок савецкага... А Чкалаў... Што
нама Чкалаў!
Гучаць аддаленыя аркестры.
Чкалаў ля свайб машыны. Пачынае
здымаць крухмалнае аваб абсталяванне.
Пал Палыч прыняў каліаком, каўдэр,
трыбюнка паглядзець у бок савецкага,
гудзіць:
— Небояпечны ў іх аэраборт. Амеры-
канскі Механік, робель, не падпусца да
машыны... (Прымае крухмалны пантыр
манішкі). Але дэўтаа, прах не вазьміць...
Што да чаго ў ёй — зразумель нема-
чыма... Толькі чую — маўлеўрава, газ-
па!
Чкалаў, расправаўчыся, спакойна слу-
хае, уважліва прыжмурываючы вока, наіра-
ва за самалётным праўнікам... Трэск ма-
тара...
Зачытачы белым ласкам ажуртлага і
глажка корпуса, прыгожа разгараўнае
малпына Егора... Ліха рушыць да старту...
Чкалаў ужо ў кабіневоце (пільна ўця-
лаецца) з адбараннем кілае:
— Мастак... Бродскі...
З рэўным захваленнем агітацыйца
Пал Палыч, зашпільваючы яму кабіневоце,
Егор даў поўны газ, і самалёт, зару-
шыць, пакаціцца і іклява ўзвыіся ў неба.
Трыбуна.
Па-святлоўным прыбраўна, усхваляваны
напоўні павільных гаспей, навірачых за
падымаў...
Дыктар ля мікрафона, сачыць за ўдэ-
там:
— Зарас самалётны разрыхтлага для
арыентароўні янавоасця, каб затым зай-
сці і з выхотных пазыій пачаць бой...
Асекая... Што-ж гэта яны!
Смех лётчыкаў.
Абозва знішчальнік пачынае са стра-
шаннай скорасцю панесціся наустрач
адна аднаму...
Роў дзвух матораў успарае паветра.
Пале аэрадрома.
Лётчыкі, якія сабраліся на крыллі са-
малётаў, на вока баявых караблэй, за-
мерлі...
Пал Палыч і побач з ім бортмеханік
Егора ўпіліся вачыма ў неба...
— Ага... — зашпільваючы, прысвае
Пал Палыч, ткнуўшы кулакком у бок
халпына: — Звершці, малады чалавек!
Халпоз з ярасным вачыма сунуў яму
ў нос фігу...
Насуца прама наустрач адна аднаму
знішчальнікі. З страшаннай бастры-
лэй скарываецца паміж імі аддзельнае.
Механік Егора са скажонным таврам:
— Паўноца, зверы...

Зводна Наркамзема БССР аб ходзе сельскагаспадарчых работ у калгасах на раённах рэспублікі на 20 кастрычніка 1940 года (у процантах да плана)

Table with columns for regions (обласці і раёны) and various agricultural metrics (засяпанасць, ураджайнасць, etc.). Rows list regions like Віцебская, Гомельская, Мінская, etc., with their respective percentages.

Самадзейны хор брэсцкай друкарні імені Варанцылава падрыхтаваў да XXIII гадавіны Кастрычніка новую каперную праграму. На адымкі: выступленне хора з перадавачнай праграмай на радыё праз астаную імені Соў наркома БССР. Сяда В. Дзюбіна. (Фотахроніка ВЕЛТА).

ДА 15-ГОДДЗЯ З ДНЯ СМЕРЦІ М. В. ФРУНЗЕ

4 сакавіка 1917 года жыццары Мінска прачыталі наступны, раскласны на фасадах дамоў, загад, падпісаны грамадзянскім камандавантам горада: «Служачы ў Серафімскага земскага саюза Міхайлаў назначэцца з гэтага дня часовым начальнікам міліцыі па ахове парадку горада. Прашу ўсіх гарадскіх чыноў паліцыі выказаць Міхайлаву па апісе зброю, якая ёсць у яго асабіста».

З таго дня імя большэвіка Міхайлава-Фрунзе стала папулярным у горадзе. Сваёй нястомнай работай, Міхайла Васільевіч Фрунзе натхняў тысячы працоўных на барацьбу з эксплуатаатарамі. Ён склаў першы Совет рабочых дэпутатаў Мінска. Затым пад яго старшынствам праішоў абласны з'езд с'ялянскіх дэпутатаў. Не глядзячы на сваю вялікую загрузанасць, Міхайла Васільевіч заўсёды знаходзіў час для прыёму наведвальнікаў. За кароткі час прабывання ў Мінску Міхайла Васільевіч заваяваў велізарны аўтарытэт і любоў сярод працоўных.

Ад'езд спартсменаў Літоўскай ССР. Гасціўшы ў Мінску літоўскія спартсмены наведвалі рад культурных устаноў сталіцы БССР. Футбалісты пабылі на спектаклі ў Дзяржаўным арэна Леніна і ў іншых месцах сталіцы. У арганізаваным Інстытуте фізікультуры, у арганізаваным Дзеце Чырвонай Арміі і інш. Яны знаёміліся з пастаюнай фізікультурынай работай ў Мінску. Учора днём каманда футбалістаў брацкай рэспублікі выехала ў горад Каунас. На вакзале гэтай брацкай рэспублікі іх сустракалі прадстаўнікі літоўскай фізікультурынай і спартыўнай камітэтаў.

Table with columns for districts (Дзяржаўныя, Кватэра, Палеская, etc.) and agricultural metrics (засяпанасць, ураджайнасць, etc.). Rows list districts like Дзяржаўныя, Кватэра, Палеская, etc., with their respective percentages.

ЗА РУБЯЖОМ

Англя-германская вайна

Германскія паведамленні

БЕРЛІН, 22 кастрычніка. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро перадае наступную зводку камандавання германскай арміі: «На працягу 21 кастрычніка злучэнні германскіх бамбардзіроўшчыкаў бамбардзіравалі Лондан і іншыя гарады Цэнтральнай і Паўднёвай Англіі. У Лондане ўзнікла многа новых пажараў. На заводзе авіяцыйнага матараў у Дэйлхэме (на поўнач ад Ліверпуля) і на двух іншых ваенных заводах разбураны важныя цэхі. У выніку бамбардзіроўкі аэрадромаў, усталос разбурыць антары і знішчыць стаўшыя на зямлі самалёты. Паслявовай бамбардзіроўцы падверглася таксама некалькі буйных нафтаасцэпшчыц і партовых збудаванняў. Да ўсходняга ўзбярэжжа Англіі, у час налёту на ішоўшы палі кавоме караван суднаў, азілі гандлёвыя парохот танжам з 3.000 тон артыяі пажыі палкоджанні. У ноч на 22 кастрычніка германская авіяцыя прадаўжаа свае атакі супроць Лондана і іншых гарадоў Англіі. Азіначаны ўзрывы і пажары на важнейшых ваенных аб'ектах Бірмінгэма, Кавентры і Ліверпуля. Германская берагавая артылерыя зноў абстрэла Дурў.

Англіскія паведамленні

ЛОНДАН, 22 кастрычніка. (ТАСС). Афіцыйнае паведамленне, што ўчора рэспубліка Англія атрымала адноціны самалёт з узоркамі пераскапа паўнёнага ўзбярэжжа краіны і прадрываа спробу праправаа да Лондана. Некалькі непрацельных самалётаў таксама праілі ў Сярэдняю Англію і паўночна-заходнюю частку краіны. Пры меншых размерах, германская авіяцыя прадрывааа налёты пасля поўдня. Былі скінуты бомбы на Лонданскі раён. Большыя колькасці бомб уаала на праамесці горада. Некалькі дамы атрымалі палкоджанні. Колькасць афяр невалякіх. У граастве Лампанар разбурана фабрыка. Некалькі пашкоджанні зроблены ў раае пунктах на паўнёным узбярэжжы краіны. Азілі самалёт праціўніка збіт. У час налёту германскай авіяцыі ў ноч на 21 кастрычніка збіты чатыры самалёты праціўніка. Паведамляецца таксама, што ў ноч на 22 кастрычніка, не глядзячы на велікі неспрыяльны метэаралагічны ўмовы, англіскія самалёты падвержылі бамбарыроўкі некалькіх аб'ектаў ў Германіі. Германская авіяцыя ў ноч на 22 кастрычніка асабіліваю актывінасць прааява ў цэнтрыялай Англіі, Лонданскім раёне даінае ракі Мейсей. У Цэнтральнай лі жорсткай бамбардзіроўцы падвержаны горада, разбурана некалькі жылыя гандлёвыя будынкаў. Уомычынныя жары лівізаваны. У Лонданскім раёне бамбардзіроўкай разбураны дамы ка шчыльнай будынікі і прамысловыя і прамыствы. Ёсць забітыя і раненыя. Вялікі разбуранні зроблены бамбароўкай у адным гораае на паўночным усходзе краіны. Ёсць забітыя афяры і іншыя горадах і сельскіх раёнах на п'ятым усходзе Англіі, Сярэдняй Англіі Паўднёвым Уэльсе дзеяннямі германскай бамбардзіроўкай авіяцыі нанесены і лікія страты. Лік афяр таксама павялічыўся. Як паведамляе агенства Ройтэр, а на Лондан былі прадрываны ўсе буйныя размахы. Азілі бомбы скінуты толькі на некалькіх рааіаў. Азілі колькасць германскіх самалётаў, а маўшых узлеа у налётах на Лондан, а на меншай звычайнаа.

Вайна на моры

БЕРЛІН, 22 кастрычніка. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро паведамляе, што рэспубліка 21 кастрычніка некалькі англіскіх тарпедных капераў прававала наблізіцца да белгіскага ўзбярэжжа ў раёне Остенда. Пры гэтым англіскія тарпедныя каперы абстрэлі кулямётным агнём адно вяртае судно, адкрылі атачыні агоа. Уступленнем у дзеі батарэй берагавой артылерыі ўста патанілі азілі англіскія тарпедныя каперы і рассяеы астатнія.

Пасрэдне куністаў у Францыі

ЛІОН, 22 кастрычніка. (ТАСС). Паводле паведамлення агенства Гааса, некалькі дзеі таму назад правадзена 129 вобваа ў найбольш відных камуністычных работнікаў дэпартаменту Дуары. Паць час з арыштаваных аданы пад суд, 70 праўлены ў канцэнтрацыйны лагера.

Паведамленні

Адзек прапаганда і агітацыі Мінскага парадкава камітэта КП(б)Б паведамляе, што пры Думе партыйнай асветы арганізаваныя шыка платных лекцыяў па філасофіі. Аб'ектывна можна купіць у Думе партыйнай асветы і ў раённых камітэтах КП(б)Б.

23 кастрычніка, у 8 гадзін вечара, у

ПРАГРАМЫ РАДЫПЕРАДАЧ (станцыя РВ-10)

Table with columns for radio programs (25 Кастрычніка, 26 Кастрычніка, 27 Кастрычніка, 28 Кастрычніка) and their content (Музыка, Гаспадарства, etc.).

Advertisement for 'ИЗО-КОМБИНАТ' (ИЗО-КОМБИНАТ) featuring a drawing of a person and text about art and design services.

Advertisement for 'БЕЛМЕТЯТРАСТУ' (БЕЛМЕТЯТРАСТУ) and 'БЕЛПРОМПРАКТЕУ' (БЕЛПРОМПРАКТЕУ) with contact information and services.

Advertisement for 'Упраўленне пажарнай аховы НКВД БССР' (Упраўленне пажарнай аховы НКВД БССР) with details about fire safety and equipment.

Лічы сёнешняй зводкі сведчаць аб значных поспехах калгасаў рэспублікі па сіласаванню кармоў. План сіласавання па рэспубліцы выканан на 101,5 проц., засіласавана 1.014.933 тоны зялёнай масы. У мінулым годзе па гэты час было засіласавана 435.249 тон або 62,2 проц. плана. Партыйныя і савецкія арганізацыі Віцебскай абласці ўзялі на паследнюю ўвагу старары кармоўнай базы для сацыялістычнай жыццёлагадулі. План сіласавання па абласці выканан на 112 проц., на Расонскаму раёну — на 165,2 проц., Гарадзкіму — на 151,4 проц., Лёзьянскаму — на 149,9 проц. Выканалі план сіласавання Мінскай і Палескай абласці. Значна горшае становішча з закладчай сіласу ў Гомельскай і Магілёўскай абласцях. У Рачыньскім раёне план сіласавання выканан толькі на 54,9 проц., у Блывіцкім — на 54,5 проц., у Клімавіцкім — на 58,2 проц. У паліўненні кармавых фондаў калгасаў вялікую ролю аддыгравааць травы другога ўроау. Але план другога ўроау па рэспубліцы выканан толькі на 48,9 проц. У Гомельскім раёне план уборкі атавы выканан на 17 проц., у Жлобінскім — на 18,2 проц., а ў цэлым па Гомельскай абласці — на 33,1 проц. 10 раёнаў рэспублікі закончылі ўборку бульбы. Азіны лічы многа няўбранай бульбы на палях калгасаў Плесчаніцкага, Вягомыскага, Слауцкага, Стрэшынскага, Жлобінскага, Дубровенскага і Віцебскага раёнаў. Балвая задача калгасаў — завяршыць ўборку бульбы ў бліжэйшыя дні. План зябвэлага ворыва па рэспубліцы выканан на 76,4 проц. Закончылі папнёныя зябкіта 17 раёнаў. Астаюць раёны: Плесчаніцкі — 54,8 проц., Кіраўскі — 54,2 проц., Жлобінскі — 58,6 проц., Расонскі — 52,2 проц., Бешанавіцкі — 51,9 проц. Пастыхова завяршаецца абмалот зерных. Усе раёны рэспублікі, за выключэннем Асвейскага, Віцебскага і Лёзьянскага, закончылі малапбу.